

Gheorghe Petrașcu(1872, Tecuci, Galați - 1949, București)

Brutărie (Casă cu cer închis)
ulei pe pânză
47×56 cm
semnat dreapta jos, cu gri, Gh. Petrașcu

Valoare estimativă: € 33 000-45 000 (Adjudecat 44 000 €)

Pe verso etichetă de participare în „Expoziția de Arte Plastice din Paris“, 1925 cu mențiunea provenienței din colecția Adolphe Ruleta.

O variantă a lucrării a figurat în colecția Berkovitz și este reprodusă în „Peisajul impresionist în pictura din România“, Mircea Deac, Monitorul Oficial, 2009, p. 67

Deceniul al doilea al secolului al XX-lea, marcat de disputele asupra tradiției și modernității artei românești, îl găsește pe Gheorghe Petrașcu „instalat în coordonate stilistice definitive“.

Deschisese după război, în 1919, o nouă expoziție care a avut același succes ca cea din 1915, atât din partea criticii cât și publicului, cumpărător sau admirator. În cadrul acesteia noutatea o reprezentau multitudinea naturilor statice cu flori și interioarele, în trecut pictorul afirmându-se ca peisagist, fiind ajutat de firea orientată spre călătorie și aventură, poposind, pentru a se bucura de

lucrul în plein-air, în peste 70 de localități.

Deși nu a fost atras de ancheta inițiată de Comarnescu ori de discuțiile ulterioare asupra specificului românesc, nici teoretice, nici plastice, 12 din operele sale se regăsesc, în 1925, printre cele selectate să participe la „Expoziția românească de artă veche și modernă“ de la Jeu de Paume din Paris, organizată de Henri Focillon care oferea publicului o viziune asupra artei plastice românești, definindu-i influențele și reprezentanții. Era un an fast pentru Petrașcu, care deschidea a noua personală și primea Premiul Național.

Asimilat curentului impresionist, Petrașcu era mai degrabă un adept al postimpresionismului, în fapt a unui stil puternic personal care se revendica de la ambele curente. Structural nu se putea exprima cu ajutorul tehnicii impresionismului, fiind caracterizat de rigoare și sobrietate, cât și de folosirea abundentă a pastei care se mineraliza pe pânză. În lungile sale călătorii, peisajul a fost cel care l-a ghidat constant spre înregistrarea subiectivă a realului, folosindu-se de materia picturală ca un pandant al celei din care era formată realitatea. De altfel, Vasile Florea observa *cum un fost student în științele naturale nu pare atras deloc de botanică și zoologie, ci de casele bătrâne de la Vitre, de nisipul dobrogean, de marmura Veneției, de calcarul de la Toledo, de zidurile galbene, verzi, roșii ale Sighișoarei sau de cele albe, monahale de la Viforâta sau Târgoviște.*

În peisajele sale cu case, acestea par mai întotdeauna stinghere, chiar pustii. Arareori regăsim în acestea prezența umană și indicii ale acesteia, cum ar fi gardul ori curtea. Sunt aproape decupate din realitate și transferate pânzei. Deși par pustiite, „Casele“ ori „Brutăriile“ sale nu sunt însoțite de sentimentul dezolant al sărăciei ori abandonului, ci păstrează caracteristica operei sale, aceea a încremenirii, la care contribuie cromatica și bogăția pastei. Petrașcu reușește astfel să transmită, folosind unitar aceste coordonate ale stilului, fascinația sa egală pentru o brutărie românească și un pod din Spania ori o casă venețiană.

Abandonarea preciziei desenului în favoarea culorii vin să susțină abandonul senzual al pictorului spre redarea afectivă, încărcată de emoție, trăsătură ce îl apropie de impresionism. Construcția solidă și rigoarea construcției spațiului cade tot în sarcina masei de culoare, întinsă de obicei pentru emfază cu ajutorul cuțitului.

Acuzat la un moment dat că lucrează „cu șapca trasă pe ochi“, de obicei la crepuscul, își va mai lumina paleta, reintroducând albul în punctarea volumelor. Folosit pentru a accentua dramatismul cerului, intră în contrast și cu acoperișul casei, orientând ochiul spre bogăția de nuanțe ale pământului – ocruri, și brunuri alături de griuri colorate albastru ori roz. Folosirea luminii ca o sursă dirijată, cu rol structural ca și umbra, relevă o tendință spre claustrare, pictorul evitând să redea spațiile vaste, peisajele ce se întind în spatele caselor ori podurilor.

Pictor autentic, Gheorghe Petrașcu și-a tras seva inspirației din componenta telurică, atât în ceea ce privește cromatica, cât și temele alese.

Bibliografie:

FLOREA, Vasile, *Petrașcu*, Ed. Meridiane, București, 1989

OPRESCU, George, *Gheorghe Petrașcu*, Ed. Meridiane, București, 1963

SCHOBEL, Doina, *Expoziția de pictură Gheorghe Petrașcu*, Muzeul de Artă al R.S.R.,
CONSTANTINESCU, Paula, București, 1972